Till Landsbygds- och infrastruktursdepartementet

Ert Dnr: LI2026/01167

Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Sammanfattning

Stockholms stad ser positivt på ett införande av nationella gränsvärden och anpassning till Energiprestandadirektivet enligt EU-lagstiftning, som syftar till att kartlägga och minska byggnaders klimatpåverkan. Stockholms stad anser dock att den av Boverket föreslagna ambitionsnivån (alternativ 2) är för låg och anser att den behöver skärpas för att vara i linje med såväl EU:s som stadens klimatmål. Stockholms stad förordar därför det mer ambitiösa kravet i Boverkets rapport (alternativ 1).

Stockholms stad understryker att Boverkets förslag om att flytta kontrollansvaret för klimatberäkningar från Boverkets tillsyn till att hanteras av stadsbyggnadsnämnderna inom ramen för bygglovs- och tillsynsprocessen medför en helt ny sakprövning för dessa nämnder. Förslaget förutsätter nya arbetssätt och kompetens som inte säkert kan finansieras genom bygglovstaxan. Därtill riskerar förslaget att leda till en ojämn rättstillämpning mellan kommuner beroende på tillgängliga resurser.

Vidare anser Stockholms stad att gränsvärdena bör skärpas minst vart tredje år istället för Boverkets förslag om vart femte år. Detta för att undvika plötsliga omställningar och upprätthålla en jämn innovationsnivå och marknadsutveckling.

Stockholms stad anser att det glapp som uppstår mellan att lagen om klimatdeklaration upphävs och de nya kraven i PBL är fullt införda behöver hanteras.

Slutligen anser Stockholms stad att taket för sanktionering vid överträdelse är för lågt för att ha en tillräckligt styrande effekt.

Ställningstaganden

6.3.2 Tre alternativa gränsvärdesnivåer

Stockholms stad avstyrker Boverkets förslag för gränsvärdesnivåer kopplat till alternativ 2 och förordar istället alternativ 1, som är satt utifrån EU:s klimatmål till 2030. Stockholms stad anser att

Stadshuset
Ragnar Östbergs Plan 1
105 35 Stockholm

Boverkets förslag innebär en för hög nivå och menar att mer ambitiösa gränsvärden införs som både styr mot Parisavtalets uppfyllande och stadens mål om halverade konsumtionsbaserade utsläpp till 2030. Stockholms stad anser att branschens omställningskapacitet är mycket högre än vad Boverket förutsätter och att branschen därför har goda möjligheter att klara av de gränsvärdesnivåer som beskrivs i alternativ 1. Uppfattningen baseras på de dialoger som stadens verksamheter har med byggaktörer.

6.1.1.1 Gränsvärde som omfattar modul A1-A5

Stockholms stad tillstyrker systemgränsen modul A1-A5 då det möjliggör för verifierbara och direkta utsläppsminskningar i närtid. Stockholms stad tillstyrker även förslagen om att beräkna och redovisa livscykel-GWP för att undvika risk för suboptimering mellan olika livscykelskeden, exempelvis i form av konstruktionsval eller byggnadsutformning, eller förstå klimatpåverkan vid markförstärkning. Stockholms stad ser positivt på en utveckling av gränsvärden där styrningen kan tydliggöras även i detta avseende.

6.3.1 Utgångspunkter för gränsvärden

Stockholms stad avstyrker förslaget om att gränsvärdena ska skärpas var femte år och menar att gränsvärdena bör skärpas minst vart tredje år för att undvika plötsliga omställningar och upprätthålla en jämn innovationsnivå och marknadsutveckling.

11.8.5 Konsekvenser för kommuner

Stockholms stad understryker att förslaget är kostnadsdrivande för kommunerna. Boverkets förslag innebär att uppföljning och efterlevandekrav flyttas från Boverket till den ordinarie bygglovsprocessen inom PBL. Byggnadsnämnderna föreslås därmed få ett direkt ansvar för att kontrollera att kraven på klimatberäkning och gränsvärde uppfylls inom PBL-processen, ta emot och bedöma uppgifter om livscykel-GWP inför slutbesked samt i bygglovsbeslut fastställa vilket gränsvärde som gäller för den aktuella byggnaden och om några särskilda regler ska tillämpas. Detta skapar ekonomiska och tidsmässiga kostnader som inte bedöms helt kunna täckas av bygglovstaxa.

Därtill menar Stockholms stad att det finns stor risk att förslaget leder till en ojämn rättstillämpning mellan kommuner beroende på tillgängliga resurser. Stockholms stad anser därför att det är mycket viktigt att ett systemstöd som stödjer automatisk validering av redovisningar, och som inkluderar uppdatering utifrån EU:s data, ska finnas tillhanda i januari 2028 då kraven träder i kraft.

4.2 Implementering i svensk rätt

Stockholms stad noterar att det uppstår ett regleringsglapp mellan att nuvarande regler i lag, förordning och föreskrifter om klimatdeklaration för byggnader upphävs och att det införs ett tekniskt egenskapskrav i PBL. Detta glapp behöver adresseras. Lagen om klimatdeklaration föreslås upphävas 1 april 2027, medan det nya kravet på livscykel-GWP i PBL föreslås träda i kraft först 1 januari 2028 (byggnader >1 000 m²) respektive 1 januari 2030 (samtliga byggnader). Förslaget innebär därmed att byggnader om högst 1 000 m² är undantagna krav under närmare tre år. Därtill saknar författningsförslaget till upphävandet av lagen om klimatdeklaration övergångsbestämmelser som anger vad som gäller för ärenden där bygglov sökts före 1 april 2027, men där slutbesked ännu inte har getts. Stockholms stad anser att regleringsglappet måste undvikas och att övergångsbestämmelser behöver införas.

8.1.4 Reglering i plan- och bygglagen gällande kontroll

Stockholms stad tillstyrker förslaget om att införa en byggsanktionsavgift. Däremot avstyrker Stockholms stad förslaget på takbelopp och anser att det är alldeles för lågt. Boverket noterar att ett flerbostadshus på 20 000 m^2 år 2024 kostade i genomsnitt 980 miljoner kronor att uppföra. Med så låga sanktionsavgifter i relation till den totala byggkostnaden anser Stockholms stad att det finns stora risker att byggaktörer inte tar gränsvärdena på allvar och istället ser denna kostnad som ett sätt att köpa sig fria från åtgärder som minskar byggnadernas klimatpåverkan.

Del 2, Bilaga 3

Boverkets föreslår fördefinierade påslag på gränsvärdena för byggnader med särskilda, klimatdrivande förutsättningar, exempelvis för bullerutsatta lägen, byggnation på överdäckning samt egna gränsvärden för simhallar, säkerhetsbyggnader, arenor och skyddsrum.

Stockholms stad understryker att antalet definierade fall är för få för att täcka den variation av projektförutsättningar som förekommer i praktiken, inte minst i en stor och komplex stadsmiljö som Stockholm. Stockholms stad anser därför att Boverket bör komplettera med fler definierade kategorier.

Stockholm som ovan

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Stockholms stad

PM Rotel II (Dnr KS 2026/798)

Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Remisstid den 23 oktober 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att utreda och lämna förslag till hur EU-direktivet 2024/1275 om byggnaders energiprestanda (EPBD) ska genomföras i svensk rätt. Direktivet kräver att medlemsstaterna inför krav på att beräkna och redovisa nya byggnaders växthusgasutsläpp under hela livscykeln (livscykel-GWP, Global Warming Potential), samt gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan.

Landbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat förslaget till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

På grund av kort remisstid har exploateringskontoret, fastighetskontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret inkommit med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret ser positivt på ett införande av nationella gränsvärden och anpassning till Energiprestandadirektivet enligt EU-lagstiftning, som syftar till att kartlägga och minska byggnaders klimatpåverkan.

Exploateringskontoret välkomnar ett införande av nationella gränsvärden och anpassning till Energiprestandadirektivet enligt europeisk lagstiftning, som syftar till att kartlägga samt minska byggnaders klimatpåverkan under hela livscykeln.

Fastighetskontoret ser positivt på förslaget om införande av gränsvärden för klimatpåverkan i byggskedet och utveckling av reglerna om klimatdeklaration till att omfatta redovisning av klimatpåverkan från hela livscykeln (livscykel-GWP).

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till att gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan införs.

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker huvudsakligen förslaget, med ett antal undantag och villkor som rör ambitionsnivå, behov av exempelsamling, systemstöd för automatisk validering och uppdatering avseende EU-data, klimatdeklarationer samt finansiering.

Stockholms Stadshus AB anser att förslaget innebär ökade krav på klimatberäkningar, produktdata och uppföljning för stadens bolag, vilket kan medföra mer administration och ökade kostnader.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag anser att nationella gränsvärden och anpassningen till EU:s energiprestandadirektiv är positiv, men avstyrker Boverkets förslag (alternativ 2) då ambitionsnivån är för låg. Det är viktigt att i stället införa det mer ambitiösa alternativ 1 för att nå EU:s och stadens klimatmål samt Parisavtalet — en omställning branschen bedöms ha god kapacitet att klara. Vidare bör gränsvärdena skärpas vart tredje år i stället för vart femte år för att säkra en jämn utveckling.

Det är också avgörande att uppmärksamma att flytten av kontrollansvaret till kommunens byggnadsnämnd förutsätter nya arbetssätt och kompetens som inte säkert kan finansieras genom bygglovstaxan. Därtill riskerar förslaget att leda till en ojämn rättstillämpning mellan kommuner beroende på tillgängliga resurser. .

Slutligen är det viktigt att lagstiftningsglappet under övergångsperioden hanteras samt att sanktionstaket höjs för att ge en tillräckligt styrande effekt.

Stockholm den 7 oktober 2026

Jan Valeskog

Bilagor

1. Stockholms stads yttrande, dnr KS 2026/798-11.1
2. Remiss – Regler om livscykel- GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan – Del 1, dnr KS 2026/798-1.1
3. Remiss – Regler om livscykel- GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan – Del 2 Bilagor, dnr KS 2026/798-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att utreda och lämna förslag till hur EU-direktivet 2024/1275 om byggnaders energiprestanda (EPBD) ska genomföras i svensk rätt. Direktivet kräver att medlemsstaterna inför krav på att beräkna och redovisa nya byggnaders växthusgasutsläpp under hela livscykeln (livscykel-GWP, Global Warming Potential), samt gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan.

Boverket föreslår att lagen om klimatdeklaration för byggnader (2021:787) upphävs och att kravet på att beräkna och redovisa byggnaders klimatpåverkan istället förs in som ett tekniskt egenskapskrav i plan- och bygglagen (PBL). Redovisningskravet (livscykel-GWP) föreslås gälla från 1 januari 2028 för byggnader med golvarea över 1 000 m² och från 1 januari 2030 för alla nya byggnader. Gränsvärden för byggnaders avgivning av växthusgaser föreslås införas från 1 januari 2030 och differentieras efter byggnadstyp.

Boverket presenterar tre alternativ för gränsvärdesnivåer och föreslår alternativ 2, som är satt utifrån en nivå som inte bedöms driva kostnader 2030.

Byggnadsnämnden föreslås få ansvaret för att inom bygglovs- och tillsynsprocessen bedöma om en klimatberäkning kan antas uppfylla kraven inför startbesked, kontrollera de redovisade uppgifterna inför slutbesked samt, på byggaktörens begäran, pröva och besluta om ett högre gränsvärde ska tillämpas i det enskilda fallet. Boverkets tillsynsansvar och det nationella klimatdeklarationsregistret föreslås därmed avvecklas.

Boverket föreslår en ny regel om byggsanktionsavgift i de fall byggherren överstigit ett gränsvärde eller redovisat felaktigt värde för GWP-GHG till byggnadsnämnden. Det föreslås också ett takbelopp, att sanktionsavgiften maximalt kan uppgå till 2 960 000 kr.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

På grund av kort remisstid har exploateringskontoret, fastighetskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttranden.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret 4

Exploateringskontoret 6

Fastighetskontoret 11

Miljöförvaltningen 12

Stadsbyggnadskontoret 15
Stockholms Stadshus AB 21

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på ett införande av nationella gränsvärden och anpassning till Energiprestandadirektivet enligt EU-lagstiftning, som syftar till att kartlägga och minska byggnaders klimatpåverkan. Stadsledningskontoret anser dock att den av Boverket föreslagna ambitionsnivån (alternativ 2) är för låg och anser att den behöver skärpas för att vara i linje med såväl EU:s som stadens klimatmål. Stadsledningskontoret förordar därför det mer ambitiösa kravet i Boverkets rapport (alternativ 1).

Stadsledningskontoret understryker att Boverkets förslag om att flytta kontrollansvaret för klimatberäkningar från Boverkets tillsyn till att hanteras av stadsbyggnadsnämnderna inom ramen för bygglovs- och tillsynsprocessen medför en helt ny sakprövning för dessa nämnder. Förslaget förutsätter nya arbetssätt och kompetens som inte säkert kan finansieras genom bygglovstaxan. Därtill riskerar förslaget att leda till en ojämn rättstillämpning mellan kommuner beroende på tillgängliga resurser.

Vidare anser stadsledningskontoret att gränsvärdena bör skärpas minst vart tredje år istället för Boverkets förslag om vart femte år. Detta för att undvika plötsliga omställningar och upprätthålla en jämn innovationsnivå och marknadsutveckling.

Stadsledningskontoret anser att det glapp som uppstår mellan att lagen om klimatdeklaration upphävs och de nya kraven i PBL är fullt införda behöver hanteras.

Slutligen anser stadsledningskontoret att taket för sanktionering vid överträdelse är för lågt för att ha en tillräckligt styrande effekt.

Ställningstagande

6.3.2 Tre alternativa gränsvärdesnivåer

Stadsledningskontoret avstyrker Boverkets förslag för gränsvärdesnivåer kopplat till alternativ 2 och förordar istället alternativ 1, som är satt utifrån EU:s klimatmål till 2030. Stadsledningskontoret anser att Boverkets förslag innebär en för hög nivå och menar att mer ambitiösa gränsvärden införs som både styr mot Parisavtalets uppfyllande och stadens mål om halverade konsumtionsbaserade utsläpp till 2030. Stadsledningskontoret anser att branschens omställningskapacitet är mycket högre än vad Boverket förutsätter och att branschen därför har goda möjligheter att klara av de

gränsvärdesnivåer som beskrivs i alternativ 1. Uppfattningen baseras på de dialoger som stadens verksamheter har med byggaktörer.

6.1.1.1 Gränsvärde som omfattar modul A1-A5

Stadsledningskontoret tillstyrker systemgränsen modul A1-A5 då det möjliggör för verifierbara och direkta utsläppsminskningar i närtid. Stadsledningskontoret tillstyrker även förslagen om att beräkna och redovisa livscykel-GWP för att undvika risk för suboptimering mellan olika livscykelskeden, exempelvis i form av konstruktionsval eller byggnadsutformning, eller förstå klimatpåverkan vid markförstärkning. Stadsledningskontoret ser positivt på en utveckling av gränsvärden där styrningen kan tydliggöras även i detta avseende.

6.3.1 Utgångspunkter för gränsvärden

Stadsledningskontoret avstyrker förslaget om att gränsvärdena ska skärpas var femte år och menar att gränsvärdena bör skärpas minst vart tredje år för att undvika plötsliga omställningar och upprätthålla en jämn innovationsnivå och marknadsutveckling.

11.8.5 Konsekvenser för kommuner

Stadsledningskontoret understryker att förslaget är kostnadsdrivande för kommunerna. Boverkets förslag innebär att uppföljning och efterlevandekrav flyttas från Boverket till den ordinarie bygglovsprocessen inom PBL. Byggnadsnämnderna föreslås därmed få ett direkt ansvar för att kontrollera att kraven på klimatberäkning och gränsvärde uppfylls inom PBL-processen, ta emot och bedöma uppgifter om livscykel-GWP inför slutbesked samt i bygglovsbeslut fastställa vilket gränsvärde som gäller för den aktuella byggnaden och om några särskilda regler ska tillämpas. Detta skapar ekonomiska och tidsmässiga kostnader som inte bedöms helt kunna täckas av bygglovstaxa.

Därtill menar stadsledningskontoret att det finns stor risk att förslaget leder till en ojämn rättstillämpning mellan kommuner beroende på tillgängliga resurser. Stadsledningskontoret anser därför att det är mycket viktigt att ett systemstöd som stödjer automatisk validering av redovisningar, och som inkluderar uppdatering utifrån EU:s data, ska finnas tillhanda i januari 2028 då kraven träder i kraft.

4.2 Implementering i svensk rätt

Stadsledningskontoret noterar att det uppstår ett regleringsglapp mellan att nuvarande regler i lag, förordning och föreskrifter om klimatdeklaration för byggnader upphävs och att det införs ett tekniskt egenskapskrav i PBL. Detta glapp behöver adresseras. Lagen om klimatdeklaration föreslås upphävas 1 april 2027, medan det nya kravet på livscykel-GWP i PBL föreslås träda i kraft först 1 januari 2028 (byggnader >1 000 m²) respektive 1 januari 2030 (samtliga byggnader). Förslaget innebär därmed att byggnader om högst 1 000 m² är undantagna krav under närmare tre år. Därtill saknar författningsförslaget till upphävandet av lagen om klimatdeklaration

övergångsbestämmelser som anger vad som gäller för ärenden där bygglov sökts före 1 april 2027, men där slutbesked ännu inte har getts. Stadsledningskontoret anser att regleringsglappet måste undvikas och att övergångsbestämmelser behöver införas.

8.1.4 Reglering i plan- och bygglagen gällande kontroll

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget om att införa en byggsanktionsavgift. Däremot avstyrker stadsledningskontoret förslaget på takbelopp och anser att det är alldeles för lågt. Boverket noterar att ett flerbostadshus på 20 000 m2 år 2024 kostade i genomsnitt 980 miljoner kronor att uppföra. Med så låga sanktionsavgifter i relation till den totala byggkostnaden anser stadsledningskontoret att det finns stora risker att byggaktörer inte tar gränsvärdena på allvar och istället ser denna kostnad som ett sätt att köpa sig fria från åtgärder som minskar byggnadernas klimatpåverkan.

Del 2, Bilaga 3

Boverkets föreslår fördefinierade påslag på gränsvärdena för byggnader med särskilda, klimatdrivande förutsättningar, exempelvis för bullerutsatta lägen, byggnation på överdäckning samt egna gränsvärden för simhallar, säkerhetsbyggnader, arenor och skyddsrum.

Stadsledningskontoret understryker att antalet definierade fall är för få för att täcka den variation av projektförutsättningar som förekommer i praktiken, inte minst i en stor och komplex stadsmiljö som Stockholm. Stadsledningskontoret anser därför att Boverket bör komplettera med fler definierade kategorier.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 augusti 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret välkomnar ett införande av nationella gränsvärden och anpassning till Energiprestandadirektivet (EPDB) enligt europeisk lagstiftning, som syftar till att kartlägga samt minska byggnaders hela klimatpåverkan. Rapporten är i enlighet med kommunens och branschens ambitioner att införa gränsvärden. Kontoret ställer sig positivt till att gränsvärden avgränsas till byggskedet, så att fokus läggs på att minska de utsläpp som sker idag och som kan verifieras.

Nivå gränsvärden

Exploateringskontoret avstyrker Boverkets förslag gällande införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan i enlighet med rapportens alternativ 2. För att säkerställa att sektorn bidrar till att uppfylla såväl Parisavtalets åtaganden som EU:s klimatmål till 2030, förordar kontoret Boverkets alternativ 1. Exploateringskontoret bedömer att nationella gränsvärden i linje med EU:s klimatmål är en förutsättning för att skapa förutsägbarhet och likvärdiga spelregler för hela branschen. Detta lägger en stabilare grund för en effektiv och harmoniserad samhällsbyggnadsprocess. Då alternativ 2 inte är tillräckligt ambitiöst för att

möjliggöra uppfyllandet av Stockholms stads beslutade klimatmål, framstår alternativ 1 som det fördelaktiga vägvalet. Det bör även noteras att en stor del av de aktiva byggaktörerna redan idag har interna hållbarhetsmål som minst ligger i linje med EU:s klimatmål, vilket ytterligare motiverar en högre ambitionsnivå i regelverket än den som Boverket föreslår med Alternativ 2.

Exploateringskontoret vill även lyfta att gränsvärdena enligt förslaget ska tillämpas för byggnader som söker bygglov från och med den 1 januari 2030, inte för byggnader som står färdiga vid det datumet. Eftersom det normalt tar cirka 2–3 år från bygglov till byggstart, innebär detta i praktiken att byggherrar och entreprenörer har ytterligare 2–3 år på sig efter 2030 innan de faktiska materialinköpen och produktionen behöver vara anpassade till gränsvärdet. Den samlade omställningstiden blir därmed längre än vad själva ikraftträdandedatumet ger sken av, vilket ytterligare stärker branschens förutsättningar att hinna med teknikutveckling, processoptimering och marknadsintroduktion av klimatförbättrade material innan kraven faktiskt slår igenom i produktionen. Detta talar enligt exploateringskontorets bedömning för att en högre ambitionsnivå (alternativ 1) är fullt genomförbar redan från 2030, eftersom branschen i praktiken får ett längre anpassningsfönster än vad tidsplanen initialt kan uppfattas ge.

Teknikutveckling och branschen

Exploateringskontoret bedömer att Boverkets analys av branschens omställningskapacitet inte är i linje med den dialog kontoret löpande för med byggaktörer och akademi samt genom gjorda enkäter till bolag. Kontorets erfarenhet visar att byggbolag under rätt förutsättningar redan idag kan producera flerbostadshus med en klimatpåverkan under 180–200 kg CO_2e/m^2 BTA, och detta till en rimlig kostnadsökning eller till och med kostnadsneutralt. Nacka kommun har genomfört markanvisningar där vinnande förslag legat på 95 respektive 189 kg CO_2e/m^2 BTA, och i Göteborg har Kv. Omställningen genomförts med en klimatpåverkan på 171 kg CO_2e/m^2 BTA. Motsvarande nivå ses i Takryttaren i Uppsala, som når 188 kg CO_2e/m^2 BTA. Castellum redovisar på liknande sätt att man i flera genomförda projekt nått 30–50 procents lägre klimatpåverkan utan ökad kostnadsnivå. Att flera ledande aktörer redan idag når eller underskrider den nivå som Alternativ 1 innebär visar att branschens faktiska kapacitet är större än vad Boverkets föreslagna Alternativ 2 förutsätter, och stärker bedömningen att Alternativ 1 är en fullt rimlig ambitionsnivå att sätta för 2030. Exploateringskontoret vill samtidigt understryka vikten av att begränsa åtgärder som driver upp byggkostnaderna, så att inte andra prioriterade mål försvåras, såsom att öka produktionen av bostäder som efterfrågas och som fler har råd att efterfråga. Just därför är exemplet från Castellum särskilt relevant: att en betydande klimatförbättring kan uppnås utan ökad kostnadsnivå visar att en höjd ambitionsnivå inte behöver stå i konflikt med målet om ett ökat och kostnadseffektivt byggande.

En framgångsrik klimatomställning förutsätter tydliga, ambitiösa mål och en långsiktig spelplan. Många företag efterfrågar just detta för att våga ta de

investeringsbeslut som krävs för omfattande omställningsåtgärder. Vad gäller reduktionstakten noterar exploateringskontoret att alternativ 2 medför en onödigt brant utvecklingskurva fram till 2040. Genom att välja Boverkets alternativ 1 för 2030 skapas en jämnare och mer hanterbar reduktionstakt fram till 2040. Dagens teknik och optimerade processer möjliggör en reduktion på upp till cirka 50 procent, vilket kan betraktas som de ”lågt hängande frukterna”. För att därefter kunna möta ännu strängare krav krävs tid för innovation och teknikutveckling, vilket alternativ 1 ger bättre förutsättningar för. Detta bekräftas även i Boverkets eget underlag (Del 2 bilagor till Rapporten). Ida Karlsson, forskare på Chalmers med fokus på omställning mot nettonoll klimatpåverkan för byggnader och infrastruktur, har i sin publicerade forskning studerat byggaktörernas egna målsättningar och visar att mycket stora minskningar av klimatpåverkan redan är möjliga till 2030, vilket indikerar att branschens tekniska och processmässiga omställningskapacitet är större än vad Boverkets föreslagna ambitionsnivå (alternativ 2) förutsätter. Detta stärks ytterligare av att Boverkets egen rapport (kap. 6.3.3): "Enligt enkäten i samband med Boverkets hearing i augusti 2025 svarade en stor majoritet att de förordade alternativ 1. I princip ingen förespråkade alternativ 3., det vill säga den nivå som ligger i linje med EU:s klimatmål.

Att marknaden har kapacitet att ställa om snabbt vid införande av ambitiösa gränsvärden ser exploateringskontoret tydliga exempel på i Danmark. Efter att klimatkrav infördes i bygningsreglementet 2023, och skärptes ytterligare genom BR25 från juli 2025, har efterfrågan på klimatförbättrade byggmaterial enligt branschmedia ökat kraftigt. Aalborg Portlands CO2-reducerade cement FutureCEM, med upp till 30 procent lägre klimatavtryck, ökade i försäljning med 43 procent under 2025 och utgör nu en fjärdedel av företagets totala cementförsäljning, en utveckling företaget kopplar direkt till de skärpta kraven, och som lett till att den traditionella standardcementen helt fasas ut från 2026. Motsvarande drivkrafter har bidragit till investeringar i infångning och lagring av koldioxid: Aalborg Portland har under 2026 ingått avtal med danska staten om att fånga och lagra 1,25 miljoner ton CO2 årligen från 2030. Detta visar att tydliga klimatkrav kan fungera som en betydande katalysator för både produktutveckling och storskaliga klimatinvesteringar i byggsektorn.

Ökad administration och kostnader vid införande av gränsvärden enligt Alternativ 2

Exploateringskontoret bedömer att Boverkets förslag av gränsvärden enligt alternativ 2 riskerar att förskjuta ansvar och ekonomiska konsekvenser med bland annat utökad administration till kommunal nivå. För tillväxtkommuner som Stockholm, där det råder ett starkt politiskt och näringslivsdrivet tryck att uppfylla fastställda klimatmål, innebär en nationell ambitionsnivå som inte korresponderar med dessa mål att staden kan behöva införa egna, kompletterande krav eller arbeta med incitament.

Ökad administration och kostnad för kommunen till följd av att ansvaret förflyttas från Boverket

Exploateringskontoret vill uppmärksamma att förslaget innebär att ansvaret för kontroll av klimatberäkningar flyttas från Boverkets tillsyn till byggnadsnämnden, som ska hantera detta inom ramen för bygglovs- och tillsynsprocessen. Det innebär en ny typ av sakprövning, bedömning av klimatberäkningar (LCA) och undantag från gränsvärden, som kommunen idag saknar motsvarande kompetens och arbetssätt för, och som kan vara svår att finansiera fullt ut via bygglovstaxan.

Regleringsglapp vid upphävandet av klimatdeklarationslagen

Exploateringskontoret noterar att förslaget skapar ett regleringsglapp: lagen om klimatdeklaration upphävs redan 1 april 2027, medan det nya kravet på livscykel-GWP i PBL träder i kraft först 1 januari 2028 (byggnader >1 000 m²) respektive 1 januari 2030 (samtliga byggnader). Byggnader om högst 1 000 m² är alltså helt undantagna kravet under hela perioden 1 januari 2028–1 januari 2030, vilket för denna kategori, som inkluderar merparten av stadens förskolor, skolor och mindre flerbostadshus, innebär ett olyckligt glapp på närmare tre år, från 1 april 2027 till 1 januari 2030. Detta riskerar att bryta det momentum och de rutiner som staden byggt upp sedan 2022. Problemet förstärks av att författningsförslaget till upphävandet saknar övergångsbestämmelse om att äldre bestämmelser ska gälla för ärenden där bygglov sökts före ikraftträdandet – till skillnad från förslagen som inför de nya kraven 2028/2030, där en sådan övergångsbestämmelse uttryckligen föreslås. Utan motsvarande skydd riskerar kravet på klimatdeklaration att bortfalla för alla slutbesked som meddelas från 1 april 2027, oavsett när bygglov söktes, det vill säga inte bara nya ärenden under mellanperioden, utan även redan pågående projekt.

Exploateringskontoret efterfrågar därför dels att glappet undviks, exempelvis genom att synkronisera upphävandet av nuvarande lag med ikraftträdandet av de nya kraven, dels att en övergångsbestämmelse motsvarande den som föreslås för de nya kraven även införs vid upphävandet av klimatdeklarationslagen, så att klimatdeklarationsplikten består för ärenden där bygglov sökts innan lagen upphävs.

Sanktion och konsekvens vid felaktigheter och överträdelser

Exploateringskontoret eftersträvar sund konkurrens och lika förutsättningar på marknaden. Vid felaktig rapportering eller överskridna gränsvärden är det av största vikt att utföraren tilldelas en korrekt sanktion som faktiskt motsvarar bristen i leveransen, i synnerhet då projektet har vunnits i konkurrens med andra aktörer. Kontoret bedömer att den föreslagna sanktionsavgiften är för låg, vilket riskerar att snedvrida konkurrensen. Det föreslagna maxtaket på 2 960 000 kr är otillräckligt och kan i praktiken gynna oseriösa bolag på bekostnad av de som följer regelverket. För att säkerställa att rätt effekt uppnås föreslår exploateringskontoret att sanktionsavgiften istället kopplas till kostnaden för att permanent ta bort och omhänderta det antal kilogram koldioxid som överskridandet uppgår till. Därför bör inget övre tak för sanktionen införas.

Täckningsgrad och inkluderade byggnadsdelar vid klimatberäkning

Exploateringskontoret välkomnar en hög täckningsgrad, vilket kommer att driva på datautvecklingen av miljövarudeklarationer (EPD:er), och tillstyrker därför förslaget i denna del. Vidare är det positivt att gränsvärdena fokuserar på modulerna A1–A5 snarare än på GWP-total, vilket exploateringskontoret också tillstyrker. Likaså är det fördelaktigt att GWP-total beräknas för att börja mäta och förstå klimatpåverkan inom bland annat markförstärkning, varför även denna del tillstyrks. Samtidigt vill exploateringskontoret uppmärksamma risken för att de utökade kraven kan innebära en ökad administrativ börda för byggaktören. Exploateringskontoret anser därför att nyttan av dessa krav behöver vägas mot den ökade administrationen för att säkerställa att processerna förblir effektiva men att en 90-procentig täckningsgrad bedöms som rimlig i förhållande nyttan.

Uppdatering av gränsvärden

Exploateringskontoret föreslår att gränsvärdena uppdateras vart tredje år eller ännu hellre varje år, i stället för Boverkets förslag om vart femte år. En tätare nedåtgående trappa för gränsvärdena än var femte år ger en konstant innovationskraft och undviker de stora, plötsliga omställningschocker som en femårscykel riskerar att medföra. Modellen gör det också lättare att synkronisera svensk lagstiftning med EU:s klimatmål och leder till en snabbare, mer förutsägbar utfasning av inbyggda utsläpp i byggsektorn. Detta har även starkt stöd i Boverkets eget underlag. I rapporten (kap. 6.4) framgår att flera av de svarande i Boverkets egen hearing i augusti 2025 ansåg att skärpningar bör komma oftare än vart femte år, och att vart tredje år oftast förespråkades. Man pekade särskilt på att tiden mellan 2030 och 2035 annars blir för lång för att ge en jämn och hanterbar utveckling. Exploateringskontoret delar denna bedömning: en tätare uppdateringscykel ger branschen kontinuerliga, mindre steg att förhålla sig till i stället för stora, svårförutsägbara skärpningar vid enstaka tillfällen, vilket underlättar både investeringsplanering och en jämn teknikutveckling fram mot 2040.

Påslag på gränsvärden

Boverkets rapport föreslår ett fåtal fördefinierade påslag på gränsvärdena för byggnader med särskilda, klimatdrivande förutsättningar (Del 2 bilaga 3 till Rapporten), exempelvis för bullerutsatta lägen, byggnation på överdäckning samt egna gränsvärden för simhallar, säkerhetsbyggnader, arenor och skyddsrum. Exploateringskontoret bedömer att antalet definierade fall är för få för att täcka den variation av projektförutsättningar som förekommer i praktiken, inte minst i en stor och komplex stadsmiljö som Stockholm. Ett exempel är byggnader som omfattas av äldre detaljplaner med krav på till exempel tegel- eller putsfasad, vilket enligt Boverkets eget underlag (Del 2 bilaga 3 till Rapporten) ger betydligt högre klimatpåverkan än en träfasad. Sådana byggnader riskerar att få svårt att klara gränsvärdet utan att detaljplanen ändras, samtidigt som det saknas ett definierat påslag eller en vägledning för hur dessa fall ska hanteras. Kontoret efterfrågar därför att Boverket kompletterar med fler definierade kategorier – inklusive vägledning för byggnader som låses av äldre detaljplanekrav – samt tydligare vägledning för hur

påslag ska beräknas i ytterligare typfall. Utöver detta innehåller förslaget en möjlighet för byggherren att på egen begäran ansöka om ett högre gränsvärde för en enskild byggnad, där byggnadsnämnden ska pröva och besluta i det enskilda fallet. Denna del saknar tydliga bedömningskriterier, vilket riskerar att leda till den ojämna rättstillämpning mellan kommuner som Boverket själv lyfter i sin konsekvensanalys. Exploateringskontoret anser att både de fördefinierade påslagen och kriterierna för den individuella prövningen bör fastställas och vägledas på nationell nivå, för att säkerställa likabehandling mellan kommuner och en förutsägbar process för byggherrar.

Fastighetskontoret

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 augusti 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ser positivt på förslaget om införande av gränsvärden för klimatpåverkan i byggskedet och utveckling av reglerna om klimatdeklaration till att omfatta redovisning av klimatpåverkan från hela livscykeln (livscykel-GWP). Gränsvärden för klimatpåverkan från byggskedet underlättar styrning mot lägre klimatpåverkan och krav på redovisning av klimatpåverkan från byggnadens hela livscykel ger en mer heltäckande bild av klimatpåverkan från byggnaden och bättre beslutsunderlag. Det är också positivt att det finns möjlighet till påslag på gränsvärdet för byggnader med specifika funktioner eller förutsättningar som ger en ökad klimatpåverkan. Det kan till exempel vara byggnader med höga takhöjder och långa spännvidder och byggnader som omfattas av planbestämmelser som avsevärt ökar klimatpåverkan.

För att minimera risken för suboptimering, där klimatpåverkan från byggskedet minimeras genom att exempelvis använda material med kortare livslängd, skulle ett gränsvärde som innefattar hela livscykeln vara lämpligt. Kontoret anser ändå att Boverkets förslag där gränsvärdet enbart omfattar klimatpåverkan i byggskedet är att föredra, åtminstone inledningsvis. Detta då beräkning av klimatpåverkan från användarskede och slutskede är osäkra då de till stor del bygger på antaganden.

Kontorets främsta invändning mot Boverkets förslag är att gränsvärden för klimatpåverkan i byggskedet inte är i linje med EUs klimatmål om 55% minskning av klimatpåverkande utsläpp till 2030 jämfört med 1990 års nivåer, utan är tillåter högre värden än detta. Boverkets föreslagna nivå på gränsvärden driver inte minskning av klimatpåverkande utsläpp i den takt som krävs. Många organisationer har redan egna gränsvärden som är skarpare än nivåerna som Boverket föreslår och lagstiftningens styrande effekt skulle inte bli så stor. En stor majoritet av de som lämnat synpunkter vid Boverkets hearing i augusti 2025 förordar också att gränsvärden ska vara i enlighet med EUs klimatmål för 2030.

De nya byggnader som kontoret uppför är framförallt olika typer av idrottsbyggnader såsom idrottshallar, badhus och omklädnings/teknikbyggnader vid idrottsplatser. I Boverkets förslag finns ett eget gränsvärde för simhallar men inget för idrottshallar.

Idrottshallar omfattas i nuvarande förslag av gränsvärde för övriga byggnader. Kontorets bedömning är att det bör kunna tas fram ett gränsvärde även för idrottshallar då det uppförs fler sådana byggnader än simhallar och det därför borde finnas referensvärden att utgå från.

Vidare ser kontoret en risk att klimatberäkningars riktighet kommer variera stort då omfattning på underlag som enligt förslaget ska redovisas och granskas av byggnadsnämnden är relativt begränsade.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar utökningen av redovisningskravet för klimatpåverkan vid nybyggnation med fler moduler över livscykeln. Förvaltningen ställer sig även positiv till att gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan införs.

6.3.2 Tre alternativa gränsvärdenivåer

Förvaltningen anser att Boverkets förslag att gå fram med mellanalternativet, kallat alternativ 2, med en måttlig skärpning av gränsvärdena på 35 %, är en för låg ambition. Detta alternativ linjerar inte med EU:s klimatmål och i förlängningen kommer detta påverka möjligheten för Stockholms stad att uppfylla sina egna klimatmål. Enligt remissens del 2 i bilaga 1 på sid 19 ser flera entreprenörer att en 35-procentig reduktion av klimatpåverkan kan vara kostnadsneutralt redan år 2030. De kostnadsdrivande posterna är framför allt materialkostnader och materielmängder som båda kommer minska och optimeras över tid. Utöver kostnadsskäl som Boverket ser som främsta orsak att gå försiktigt fram, konstaterar man att branschen redan utan styrning är på väg mot lägre klimatpåverkan. Om införandet av gränsvärden ska fungera som ett starkt styrmedel behöver ambitionsnivån därför höjas.

Boverkets val av alternativ 2 motiveras bland annat av konsekvenserna för små och medelstora företag. Förvaltningen anser dock att det är viktigt att skilja mellan företagens förmåga att genomföra klimatreducerande åtgärder och den administrativa och kompetensmässiga belastning som följer av kraven. Mindre företag kan ha begränsade resurser för klimatberäkningar, datainsamling och systemstöd, men samtidigt goda möjligheter att snabbt förändra materialval, processer och arbetssätt. Dessa trösklar bör därför i första hand mötas genom tydlig vägledning, standardiserade metoder och verktyg samt stöd för kompetensuppbyggnad, snarare än genom en lägre generell ambitionsnivå.

Stockholms stads mål för minskad klimatpåverkan är mycket ambitiösa. Staden är, liksom alla andra kommuner, beroende av offensiv statlig reglering som stöd för det lokala arbetet. Förvaltningen menar därför att de nya gränsvärdena borde sättas i linje med alternativ 1 i förslaget. Gränsvärden enligt alternativ 1 skulle skapa viktiga signalvärden och påverka marknadens långsiktiga investeringsbeslut. Den snabba

utvecklingen av återbruksmarknader, inte minst inom återbruk av stomdelar som förväntas accelereras av kommande SIS-standard för återbruk av prefabricerad betong, talar också för att branschen inom några år borde kunna uppnå alternativ 1 utan större problem.

4.2 Implementering i svensk rätt

Boverket föreslår i avsnitt 4.2 att kraven på byggnaders klimatpåverkan införs som ett tekniskt egenskapskrav i PBL. Förvaltningen konstaterar att förslagets konsekvenser för kommunernas möjlighet att ställa mer långtgående klimatkrav genom markanvisningar inte behandlas närmare i rapporten. Stockholm stad har en uttalad ambition att ligga i framkant inom klimatomställningen och använder bland annat markanvisningar, egna byggprojekt och upphandling för att driva teknikutveckling, innovation och minskad klimatpåverkan från byggandet.

Förvaltningen anser att regeringen i den fortsatta beredningen av lagförslaget behöver analysera hur de föreslagna kraven förhåller sig till förbudet mot kommunala särkrav i 8 kap. 4 a § PBL och säkerställa att regleringen inte oavsiktligt begränsar kommuners möjligheter att, genom markanvisningar ställa mer ambitiösa klimatkrav än de nationella gränsvärdena. Detta är särskilt betydelsefullt för kommuner som använder kommunalt markägande och markanvisningar som verktyg för att driva innovation och en snabbare klimatomställning. Om den föreslagna regleringen begränsar detta handlingsutrymme bör regeringen överväga vilka förändringar som krävs för att säkerställa kommunernas möjlighet att gå före de nationella kraven.

6.1.1.1 Gränsvärde som omfattar modul A1–A5

Förvaltningen ser positivt på att livscykel-GWP ska beräknas och redovisas, men konstaterar att det föreslagna gränsvärdet initialt endast omfattar modul A1–A5. A1-A5 motsvarar byggskedet där sedan användningsskedet (B1-B7) och slutskedet (C1-C4) följer. Förvaltningen ser en risk med en styrning som enbart utgår från byggskedets klimatpåverkan kan leda till suboptimering och inte alltid främja de lösningar som ger lägst klimatpåverkan över byggnadens hela livscykel. Förvaltningen anser därför att Boverket i det fortsatta arbetet med färdplanen för införande av gränsvärden för kumulativ livscykel-GWP bör särskilt beakta risken för suboptimering mellan olika livscykelskeden och tydliggöra hur styrningen successivt kan utvecklas från gränsvärden för A1–A5 mot ett fullständigt livscykelperspektiv.

6.3.1 Utgångspunkter för gränsvärden

Förslaget föreslår vidare att gränsvärdena ska skärpas var femte år. Givet hur den tekniska utvecklingen går, samt frågans angelägenhet, menar förvaltningen att en skärpning vart tredje år skulle vara motiverad. För att begränsa uppkomna konsekvenser från klimatutsläppen är det viktigt att minska klimatpåverkan så tidigt som möjligt.

8.1.4 Reglering i plan- och bygglagen gällande kontroll

I 9 kap. Byggsanktionsavgifter föreslås en uppdatering av plan- och byggförordningen (2011:338) om att införa sanktioner om byggnaden överstiger gränsvärden för avgivning av växthusgaser. Denna sanktionsavgift beräknas genom formeln 0,5 prisbasbelopp + 0,002 prisbasbelopp per m2 BTA. I PBL (11 kap. 51-66 §§) finns dessutom ett takbelopp, att sanktionsavgiften maximalt kan uppgå till 2 960 000 kr. Förvaltningen anser att detta tak är alldeles för lågt. Boverket noterar att ett flerbostadshus på 20 000 m2 år 2024 kostade i genomsnitt 980 miljoner kr att uppföra. Med så låga sanktionsavgifter i relation till den totala byggkostnaden finns stora risker att byggaktörer inte tar gränsvärdena på allvar och istället ser denna kostnad som ett sätt att köpa sig fria från åtgärder som minskar byggnadernas klimatpåverkan.

1.7 Förslag till förordning om ändring i plan- och byggförordningen

I författningsförslagets 3 kapitel om krav på byggnadsverk (sid 17) listas ett antal undantag för vissa byggnadstyper att redovisa byggnadens klimatpåverkan. Bland dessa finns kategorin industri- och verkstadsbyggnader. Uttryckt i golvarea utgör dessa 33 % av Sveriges byggnadsbestånd (SCB). Förvaltningen anser att dessa på sikt borde införlivas i skyldigheten att beräkna och redovisa byggnadens klimatpåverkan samt uppfylla gränsvärden.

1.9 Förslag till förordning om ändring i plan- och byggförordningen (2011:338)

I 3 kap. Krav på byggnadsverk föreslås i § 20 g (sid 23) att byggnadsnämnden ska besluta om ett högre gränsvärde för en enskild byggnad om byggaktören begär det och det finns särskilda omständigheter som gör det nödvändigt.

Förvaltningen förstår att en sådan här skrivelse kan behövas men anser att Boverket behöver komma med riktlinjer för hur sådana här särskilda omständigheter i § 20 ska omvärdera gränsvärdena. Detta riskeras annars att missbrukas och ge möjligheter för byggaktören att ha lägre ambition i dessa projekt.

Riktlinjerna behövs också eftersom förvaltningen ser risker med att olika byggnadsnämnder gör olika bedömningar. Detta riskerar att öppna upp för att enskilda kommuner kan välja att ej prioritera klimatfrågan.

12.3 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Enligt sid 142 i remissen (10 kap, 34 §) förtydligas att ”Om redovisning inte har gjorts kan byggnadsnämnden meddela interimistiskt slutbesked så att byggnaden ändå kan tas i bruk”. Med redovisning menas här beräkningsresultat för livscykel-GWP. Förvaltningen anser att Boverket bör tydliggöra inom vilken tidshorisont interimistiskt är för att undvika att sådana här situationer blir permanenta.

9.2 Övergripande om redovisning av temporär biogen kolinlagring i byggnader
Boverket tar i remissen upp möjligheten att inkludera beräkning av biogent kol i redovisningen för livscykel-GWP och att detta inte är ett stort merarbete. Detta är dock inget som tas med i slutförslaget. Förvaltningen anser att det är synd att inte

fånga upp detta i förslaget. Ett register med hur stor kolsänka som finns i Sveriges byggnadsbestånd vore användbart ur flera perspektiv. Dels för att enklare kunna användas vid certifiering av kolinlagring enligt CRCF, dels för att förstå potentialen i det samlade byggnadsbeståndet på ett enkelt sätt.

11.8.5 Konsekvenser för kommuner

Förvaltningen delar Boverkets bedömning att kommuner kommer behöva kompetens- och resursförstärka då uppföljning om efterlevande av krav flyttas från Boverket till den ordinarie bygglovsprocessen enligt PBL. Detta följer att tillsyn hamnar hos kommunernas byggnadsnämnder vilket leder till ekonomiska och tidsmässiga kostnader som inte kan finansieras med lovavgifter.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker huvudsakligen förslaget, med ett antal undantag och villkor som rör ambitionsnivå; behov av exempelsamling; systemstöd för automatisk validering och uppdatering avseende EU-data; klimatdeklarationer; samt finansiering.

Här redovisad inledande utgångspunkter, synpunkter som presenteras under tematiska underrubriker samt sammanfattande kommentar.

Utgångspunkt

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det inte är självklart att föreskrifter är det effektivaste sättet att införliva aktuell EU-lagstiftning i Sverige. Analysen visar att förutsättningarna för det område som utredningen berör, samt de omfattande kostnader som implementeringen uppskattas innebära, talar för att det också skulle kunna vara lämpligt med en central koordinering av dessa områden till dess förutsättningarna har stabiliserats.

Det som talar för att byggnadsnämnderna, med ansvar för bygglovsverksamheten, tilldelas ansvaret är att det är där kontakten med byggföretagen sker inom stadsbyggnadsprocessen. Det som talar emot är att en decentraliserad implementering, med en rad aktörer, inte är den bäst lämpade för att hantera ett område där löpande förändringar inom EU-området kommer att påverka rättsläget och ska vara styrande för bedömningarna i enskilda fall. Det väcker frågan varför det ska ske nu, då det är tydligt att förutsättningarna till stora delar kommer att förändras och också klarläggas under den närmsta tiden.

Bygglovskedet

Det första tillfälle byggnadsnämnden berörs av ändringarna är vid ansökan om bygglov. Byggnadsnämnden ska då ta ställning till vilket byggnad som tillståndsansökan avser, samt vilket krav detta medför.

Kontoret ser flera möjliga situationer där oklarhet kan uppstå. En avser möjligheten till anpassning av gränsvärdena (förslaget till ny bestämmelse i PBF, 20 g §, sid 153), som lämnar stort tolkningsutrymme både för byggnadsnämnden och sökanden. I det fall sökanden och byggnadsnämnden inte är överens om en bedömning, antingen avseende klassificering av byggnad eller möjlighet till högre gränsvärde till följd av särskilda omständigheter, så uppstår en konflikt som ska avgöras. Byggnadsnämndens bedömning måste då vara att betrakta som ett ej gynnande beslut, något som rimligen måste kunna överklagas och som därmed ska avgöras av överprövningsinstanser.

Det kommer i sin tur att ställa krav på kompetensutveckling och liknande i överprövningsinstanserna. (Det kan också relateras till att den nya miljöprövningsmyndigheten motiverats med att de frågor som behöver hanteras blivit så tekniska att de etablerade prövningsinstanserna inte kan förväntas besitta sådana specialkompetenser.)

Startbesked och slutbesked

I samband med startbesked ska en antagandekontroll göras som tar ställning till om det är rimligt att anta att byggherren kan uppfylla kraven som ställts i bygglovsbeslutet. Vid ansökan om slutbesked ska en prövning göras av huruvida byggherren uppfyllt ställda krav.

Stadsbyggnadskontoret anser därför att det behöver skapas en tydlighet i vad som kan förväntas i en sammanhängande kontrollkedja från startbesked till slutbesked. Det bör framgå vad som kan förväntas i form av underlag inför startbesked, exempelvis hur kravet ska hanteras i kontrollplanen, men också när byggherren ska informera om relevanta förändringar under genomförandet, hur dessa ska dokumenteras och vilket underlag och vilken kontrollnivå som slutligen krävs inför slutbesked. En exempelsamling bör tas fram, för att ge både branschaktörer och byggnadsnämnder något konkret att ta fasta på. Detta är enligt kontorets bedömning nödvändigt för att det nya tekniska egenskapskravet ska kunna tillämpas på ett förutsebart, effektivt och likvärdigt sätt. Att granska att en byggnads hela livscykel-GWP (inklusive drifts- och slutskede) uppfyller lagstadgade gränsvärden ställer betydligt högre krav på handläggarnas kompetens än dagens system. Den utökade granskningen inför slutbesked riskerar att förlänga handläggningstiderna betydligt om inte valideringsprocessen förenklas genom ett system som är tillgängligt för alla aktörer.

Kontoret bedömer att de mer komplicerade situationerna kommer att aktualiseras i samband med prövningen av slutbesked. Boverkets förslag innebär att byggherrens redovisning av GWP-total och, när gränsvärde gäller, GWP-GHG ska finnas inför slutbesked. Om det först i detta skede konstateras att den färdigställda byggnaden inte uppfyller kravet kan möjligheterna att vidta korrigerande åtgärder vara mycket begränsade. Material och installationer kan då redan vara inbyggda och byggnaden i övrigt färdig för att tas i bruk. Den process som redan genomgåtts är också omöjlig att reversera, vilket innebär att de belastningar som redan upparbetats inte kan påverkas.

Kan byggherren inte visa att byggnaden klarar gränsvärdet, utifrån gällande system för bedömning av detta, så ska inte slutbesked ges.

Kontoret bedömer att beslut om nekat slutbesked alltid innebär svåra beslut för byggnadsnämnderna, det avser både själva beslutet och att motivera det gentemot de olika intressenter som finns i ett ärende (bostadsköpare, skolelever, verksamhetsutövare, mm).

Utöver det bedömer kontoret att frågans tekniska och analytiska komplexitet, samt byggsektorns komplexa aktörssystem och leveranskedjor, i vissa fall kan antas leda till tvister med inslag av komplicerade bevisvärderingsfrågor med tillhörande expert- och sakkunnigutlåtanden. Dessa kommer i sista hand att avgöras av domstolarna, som också behöver vara rustade för det.

Tillsyn

I det fall tillsyn aktiveras så ska byggnadsnämnden i förekommande fall konstatera att byggnationen inte håller sig inom gränsvärdet, eller, när ett felaktigt värde redovisats, bevisa att det är rimligt att anta att byggherren kunde känna till att det redovisade värdet är felaktigt. Kontoret finner det sannolikt att bevisföringen i det senare fallet kommer att vara svår, mot bakgrund av att hela bevisbördan ligger på byggnadsnämnden.

Kontoret anser att det inte framgår tydligt av utredningen hur de två verktygen för att hantera överträdelser förhåller sig till varandra eller när de aktualiseras. För rättssäkerheten måste det vara helt tydligt för både byggherrar och tillsynsmyndigheten vad som kan förväntas ske om en byggnad vid färdigställandet visar sig överskrida gränsvärdet.

Regelverket behöver precisera om byggnadsnämnden alltid förväntas vägra slutbeskedet, eller om överträdelser också ska hanteras via byggsanktionsavgifter istället för ett vägrat slutbesked. Teoretisk kan det tänkas att ett byggnadsverk i samband med slutbesked har överskridit ett gränsvärde på ett sätt som inte kan rättas (eftersom det utgör en livscykelanalys som inbegriper byggskedet).

Det framgår inte heller tydligt om utredningen menar att villkoren i bygglovet ska vara föremål för tillsyn under hela byggnadens livslängd, alltså om ändringar (lovpliktiga eller inte) ska förhålla sig till nybyggnadslovets fastställda gränsvärde under byggnadens livslängd. Är det något som ska bevakas av byggnadsnämnderna, om det aktualiseras, genom tillsynsverksamheten? Vilka preskriptionstider som ska gälla för eventuella överträdelser relaterat till gränsvärdet bör i sådana fall också klargöras.

Klimatdeklarationer

Kontoret ser inget skäl till varför klimatdeklarationssystemet ska avskaffas, utan bedömer att det vore bättre att utveckla/följa upp det systemet fram till 2030. Annars

kommer det också uppstå en lucka på ca två år, från avskaffandet till dess ett nytt system är på plats.

Systemstöd

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det, om förslaget genomförs, är av vikt att systemstöd finns tillhanda 2028. Erfarenheten från införandet av den nationella geodataplattformen, i ett system med de nationella föreskrifterna, visar att dessa infrastrukturella frågor är av större betydelse och kan vara svårare att lösa än vad som först antas. Detta trots att de besluts- och regelsystem som byggs upp ofta förutsätter dessa för sin funktion.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det inte är ändamålsenligt att kommunala handläggare manuellt granskar komplexa LCA-beräkningar (livscykelanalyser). Kontoret förutsätter att Boverkets föreskrifter, tillsammans med systemstöd/register eller externa valideringsverktyg, gör att en automatisk kontroll av om gränsvärden underskrids kan göras.

Kommande föreskrifter och EU-rätten

EU-rätten går alltid före nationell rätt, liksom myndigheters föreskrifter. Kontoret förutsätter därför att föreskrifterna på något sätt kommer att förhålla sig till kommissionens delegerade förordning gällande unionsramen för den nationella beräkningen av global uppvärmningspotential under hela livscykeln (Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/52). Kontoret tolkar denna som att data fastställda av EU ska användas så snart dessa finns tillgängliga, men när sådana inte finns ska nationella data av så hög kvalitet som möjligt användas, utifrån det aktuella syftet. Det innebär att någon slags process för att följa, kommunicera och implementera dessa förändringar bör etableras och kommuniceras tydligt. Det kan med fördel ske tillsammans med systemstöd för validering av redovisning av gränsvärden.

Val av ambitionsnivå

Stadsbyggnadskontoret anser att det vore rimligare att välja ambitionsnivå 1, i enlighet med EU:s mål. Kontoret kan inte värdera de konsekvenser för byggmarknaden som Boverket motiverar sitt ställningstagande med. Kontoret anser dock att, i det fall staten väljer en försiktigare ambitionsnivå, upptrappningen av gränsvärdena bör ske oftare än vad som nu föreslås.

Relationen till klimatpåverkan i andra delar av stadsutvecklingsprocessen

Utredningen diskuterar, av förklarliga skäl, konsekvenserna för byggnadsnämnders bygglovsverksamhet och tillsynsfunktion. I realiteten påverkas också andra delar av stadsutvecklingsprocessen.

Boverkets konsekvensanalys utelämnar vilka konsekvenser de nya kraven kan få för översikts- och detaljplanering.

Stadsplaneringen har en effekt på klimatpåverkan ur flera olika perspektiv, utöver uppförandet av nya byggnader. Stadsplaneringen sätter ramarna för den efterföljande byggnationen, bland annat genom att i detaljplanen reglera bebyggelsens lokalisering, omfattning och utformning. Lokaliseringen avgör exempelvis i vilken mån de boende väljer gång, cykel och kollektivtrafik till förmån för egen bil, såväl som behov och metod för markförberedande arbeten och grundläggning. Planeringen har därmed en indirekt men betydande påverkan på möjligheten att uppnå föreslagna gränsvärdena och att skapa förutsättningar för hållbara lösningar.

Kontoret vill därför betona vikten av att klimatpåverkan beaktas tidigt och integrerat i stadsbyggnadsprocessen.

Avvägning mot andra intressen

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på införandet av gränsvärden, men vill betona vikten av att klimatmålen uppnås och förenas med god arkitektur, platsanpassning, kulturmiljö och sociala värden. Klimatpåverkan är ett av flera allmänna intressen som ska avvägas mot varandra i planprocessen, enligt plan- och bygglagen. Sådana avvägningar behöver göras utifrån förutsättningarna i varje enskild detaljplan, där olika intressen och mål ibland kan stå emot varandra. Införandet av gränsvärden kan exempelvis påverka val av material, konstruktion och byggnadens form. Regelverket bör därför ge utrymme för att göra väl avvägda lösningar utifrån platsens och projektets specifika förutsättningar.

I Boverkets rapport föreslås att byggnader med specifika klimatdrivande förutsättningar ska ges möjlighet till ett påslag på gränsvärdet i bygglovet (se avsnitt 6.3.2.1). Ett av de kriterier som föreslås motivera ett sådant påslag på gränsvärdet är ”Byggnader som omfattas av planbestämmelser som avsevärt påverkar klimatpåverkan”. Stadsbyggnadskontoret stödjer möjligheten till högre gränsvärden vid särskilda omständigheter, men anser att det behöver förtydligas vilka typer av klimatdrivande planbestämmelser och situationer som avses. Det bör även övervägas om kriterierna behöver utökas för att bättre fånga upp den variation av projektförutsättningar som förekommer i praktiken. Detta är särskilt relevant i en komplex storstadsmiljö som Stockholm. Kontoret ser vidare en risk i att byggnader som omfattas av äldre detaljplaner med hög detaljeringsnivå kan få svårt att uppfylla gränsvärden. Det bör klargöras när sådana förutsättningar kan motivera ett högre gränsvärde. Om möjligheten till påslag på gränsvärdet inte kan medges i dessa situationer finns en risk att gränsvärdena i vissa fall omöjliggör utnyttjandet av en given byggrätt.

I EPBD (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda) finns en explicit skrivning som syftar till möjlighet till undantag i fall som rör byggnader med officiellt skydd med avseende på kulturmiljövärden. Stadsbyggnadskontoret anser att det är olyckligt att andra undantag räknas upp i förslaget, medan kulturmiljövärden inte nämns. Visserligen kommer dessa ofta att omfattas av skydds- och varsamhetsbestämmelser i detaljplan, men det är inte självklart i alla fall och det skulle vara tydliggörande om det nämndes

explicit. Inte minst då PBL:s förvanskningsförbud och varsamhetskrav kan omfatta byggnader som blir föremål för tillbyggnad eller omfattande förändring som leder till nybyggnadslov.

Finansiering

Stadsbyggnadskontoret vill understryka att finansieringsfrågan är av avgörande betydelse.

Boverket konstaterar att införandet kommer att innebära ökade kompetenskrav i flera led i stadsutvecklingsprocessen, samt att både bygglovs-, genomförande- och tillsynsledet kommer att få en betydelse för systemet. Det bedöms delvis kunna finansieras i taxor/avgifter, men inte helt.

Tillsynsverksamheten är per definition en anslagsfinansierad verksamhet. Boverket har redan konstaterat, inom ramen för sitt sektorsansvar, att tillsynsverksamheten är en generellt underfinansierad verksamhet i de flesta kommuner. Förslagen bedöms innebära en ökad belastning för en redan ansträngd verksamhet. Det ska läggas till att flertalet reformer de senaste åren har inneburit att byggnadsnämnderna tillsynsverksamhet har fått en ökad roll, medan de taxefinansierade delarnas roll har minskat, exempelvis genom ett ökat antal bygglovsbefriade åtgärder. Över tid kommer det att innebära att den anslagsfinansierade verksamheten successivt måste bära en större andel av gemensamma kostnader i form av intern infrastruktur och kompetensutveckling.

Till det ska läggas att bygglovsverksamheten, med en stor del privatpersoner som kunder, redan idag i många kommuner har svårt att upprätthålla taxor som överensstämmer med den antagna självkostnadsprincipen.

Sammanfattande slutsatser

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker huvudsakligen förslaget, med följande undantag och villkor.

- Avseende ambitionsnivån bör nivå 1 väljas, och om inte så bör en frekventare revidering av gränsvärden väljas.
- En exempelsamling för samtliga kontrollsteg bör utformas.
- Systemstöd som stödjer en automatisk validering av redovisningar, inkluderande uppdateringar i förhållande till EU:s uppdatering av data, ska tas fram.
- Avseende klimatdeklarationer bör glappet om ca två år, vilket blir en konsekvens av förslagen, undvikas.
- Kommunerna måste kompenseras för kostnader till följd av införandet.

Utöver det vill stadsbyggnadskontoret understryka att införandet sannolikt innebär att andra aspekter av klimatmålen, samt andra allmänna intressen, kommer att påverkas. Inte minst inom planeringen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 1 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter

Förslaget som syftar till att minska byggnaders klimatpåverkan innebär en betydande utvidgning av dagens klimatdeklaration. För stadens bostadsbolag, SISAB och Micasa Fastigheter innebär detta därmed ökade krav på klimatberäkningar, produktdata, projektering, upphandling och uppföljning med eventuellt ökade kostnader som följd.

Koncernledningen påtalar vikten av att reglerna blir tydliga, enhetliga och förutsägbara, särskilt vad gäller klassificering av vård- och omsorgsbostäder, specialbostäder, gränsdragning för tekniska installationer samt möjligheten till anpassade gränsvärden för byggnader med särskilda funktions- och säkerhetskrav. Koncernledningen vill i detta avseende särskilt lyfta fram Micasa Fastigheters svar vad gäller vård- och omsorgsboendens särskilda förutsättningar samt övriga bolags medskick och synpunkter på förslaget.

Underremisser

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder är generellt positiva till förslaget. Bolaget stödjer att överträdelser av gränsvärden kan medföra sanktioner, men anser att avgiften bör stå i proportion till avvikelsens storlek och ta hänsyn till felmarginaler i klimatberäkningarna. Samtidigt bör avgifterna vara tillräckligt höga för att skapa incitament att följa kraven. Bolaget delar Boverkets uppfattning att gränsvärdet bör omfatta byggskedet och inte hela byggnadens livscykel, men anser att det föreslagna gränsvärdet för 2030 är för högt och bör skärpas. Svenska Bostäder anser även att gränsvärden inte bör anges direkt i lagstiftningen utan exempelvis i Boverkets föreskrifter, så att nivåerna enklare kan justeras över tid.

Svenska Bostäder ser positivt på möjligheten till undantag för vissa typer av byggnader, men anser att reglerna behöver förtydligas. Undantag bör även kunna beakta delar av byggnader med särskilda krav, exempelvis skyddsrum, samt äldre detaljplaner och markanvisningar som medför förutsättningar som väsentligt ökar byggnadens klimatpåverkan.

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Familjebostäder är i huvudsak positivt till förslaget och bedömer att det är genomförbart. Bolaget anser att det är rimligt att överträdelser av gränsvärdet kan

medföra byggsanktionsavgift, men framhåller att regleringen behöver ta hänsyn till avvikelsens storlek. Eftersom klimatberäkningar kan innehålla felmarginaler bör det tydliggöras vilka avvikelser som kan accepteras och vid vilken nivå full byggsanktionsavgift ska tas ut.

Bolaget delar Boverkets bedömning att gränsvärdet bör omfatta klimatpåverkan från byggskedet, modul A1–A5 och inte byggnadens hela livscykel. Det innebär att gränsvärdet kan verifieras i samband med slutbesked och att åtgärderna fokuseras på utsläpp som sker i närtid.

Familjebostäder anser att Boverkets föreslagna gränsvärde för 2030 är för högt och föreslår ett gränsvärde på 190 kg CO_2e/m^2 BTA, motsvarande en minskning med 55 procent jämfört med 2020. Bolaget bedömer att detta bättre överensstämmer med EU:s mål om klimatneutralitet, byggbranschens färdplan och bolagets egna klimatmål. Bolaget förespråkar även en jämnare minskning av gränsvärdena fram till 2040, i stället för att en stor del av utsläppsminskningen ska ske efter 2030.

AB Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem är i huvudsak positivt till förslaget men efterfrågar flera förtydliganden för att reglerna ska bli förutsebara och möjliga att tillämpa i nyproduktionsprojekt. Nedan presenteras de synpunkter som AB Stockholmshem har på förslagets skrivningar med följande sidhänvisningar.

1. *”Beräkningen och redovisningen ska göras senast den 1 januari 2028…” samt ”Enligt EPBD ska det också införas gränsvärden för nya byggnaders avgivning av växthusgaser senast den 1 januari 2030”. (sid 5)*

Stockholmshem påtalar att det senare i remissen står det ”från och med”, inte ”senast”. Om ”senast” är den avsedda formuleringen skapar detta en otydlighet tidsmässigt för bolaget som gör det svårt att planera nyproduktion, då det inte är känt när dessa regler kommer att träda i kraft.

2. *”Byggnadsnämnden får ansvar för att inom ramen för bygglovs- och tillsynsprocessen enligt PBL kontrollera redovisningen av livscykel-GWP och gränsvärden. Boverkets ansvar för tillsyn av klimatdeklarationer enligt nuvarande lagstiftning upphör...” ”bland annat behöver Boverkets klimatdatabas utvecklas. Boverket föreslår också att staten, via Boverket, tar fram och förvaltar ett systemstöd för digital hantering av klimatberäkningar som kommunerna kan använda på frivillig basis.” (s 5-6)*

Bolaget anser att gränsdragningen riskerar att skapa otydlighet. Medan byggnadsnämnden ansvarar för tillsyn, ligger ägarskapet och utvecklingen av klimatdatabasen, inklusive beräkningskompetens på byggdels- och materialnivå, hos Boverket.

Bolaget anser att en mer sammanhållen lösning vore att låta en och samma instans, exempelvis Boverket, hantera både databas och tillsyn i syfte att öka effektivitet och tydlighet.

3. *”För byggnader med specifika, klimatdrivande förutsättningar finns möjlighet till ett påslag på gränsvärdet i det enskilda fallet.”(s 6)*

För att förhindra missbruk och säkerställa likvärdiga klimatkrav bör en tydlig lista med exempel på klimatdrivande förutsättningar fastställas i förväg. Det bör även klargöras om projekt med sådana förutsättningar helt undantas från gränsvärden, eller får justerade gränsvärden (t.ex. 270 kg/BTA istället för 235 kg/BTA). Ju tydligare det är beskrivet kring ”klimatdrivande förutsättningar”, desto bättre förutsättningar för att planera och genomföra byggprojekt i enlighet med ny lagstiftning.

4. *”Enligt riksdagens beslut föreskrivs att lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader ska upphöra att gälla vid utgången av mars 2027.” (s 7)*

Den snäva tidplanen riskerar att medföra utmaningar för byggnadsnämndens möjligheter att etablera effektiva rutiner för tillsyn på plats. Dessutom behöver hanteringen av bygglov och andra processer mellan mars 2027 och januari 2028 tydliggöras för att säkerställa en smidig övergång.

5. *”…”Flerbostadshus: 235.” (s 23)*

Stockholmshem anser att gränsvärdet på 235 kg CO_2e/BTA för flerbostadshus år 2030 är rimligt om typiska data tillåts. Om konservativa data måste användas för mindre materialposter där EPD:er inte är praktiskt möjliga, ser bolaget att gränsvärdet kan bli mycket svårt att uppnå, i synnerhet med hotet om byggsanktionsavgifter. Såväl klimatoptimering som avgifter kan då riskera att göra nybyggnadsprojekt dyrare, och kanske rentav äventyra projektens genomförbarhet.

6. *”I Sverige finns regler om vilka data som får användas enligt reglerna om klimatdeklaration för byggnader. Det är tillåtet att använda generiska klimatdata från Boverkets klimatdatabas och produktspecifika klimatdata från en EPD som är tredjepartsgranskade eller motsvarande.” (s 38)*

Bolaget ser att detta är ett lämpligt tillfälle att övergå från *konservativa* till *typiska* data för klimatberäkning med följande motiveringar:

- När lagen om klimatdeklaration bereddes 2019, var osäkerheten stor kring klimatdata för byggmaterial, och branschen relativt oerfaren i att klimatberäkna. Då fanns endast ca 1000 EPD jämfört med dagens 22 000. Ett av de av Boverket uttalade målen med konservativa data, att driva på branschens framtagande av EPD, är därmed uppnått.
- Typiska data är idag tillförlitliga. Schablonvärden för huvudbyggdelarna 2–8 har successivt reviderats ner som ett bevis på detta.

- De allra flesta klimatberäkningar som utförs, görs av andra anledningar än klimatdeklaration. Företag har klimatmål, och alla använder typiska data för redovisning. Klimatdeklarationen blir därför en separat, kostsam beräkning då alla vet att konservativa data ligger 25% för högt.
- Gränsvärdena blir tuffa att nå, om konservativa data skall användas. Även om samtliga byggprodukter skulle ha en EPD skulle de ändå inte användas. EPD-koppling i en klimatberäkning kräver handpåläggning, som någon behöver betala för. Med en flora av olika beräkningsverktyg (och att utbudet av EPD ständigt ändras) kommer det sannolikt alltid att kvarstå en ansenlig handpåläggning. Att Boverket då fortsätter förorda användningen av konservativa data innebär därmed bara att klimatberäkningar är/blir dyrare utan att föra branschen vidare.

Stockholmshem lämnar följande förslag på ny formulering: ”I Sverige finns regler om vilka data som får användas enligt reglerna om klimatdeklaration för byggnader. Boverket förordar i detta lagförslag att typiska data från Boverkets klimatdatabas används, alternativt produktspecifika klimatdata från en EPD som är tredjepartsgranskade eller motsvarande.”

7. *”Boverket bedömer att scenarier för framtida klimatpåverkan behöver fastställas i Boverkets föreskrifter eller genom Boverkets klimatdatabas.” (s 41)*

Stockholmshem anser att Boverkets fastställande av klimatscenarier bör ta hänsyn till regionala förutsättningar för att säkerställa rättvis och jämförbar bedömning av byggprojekts klimatprestanda. Om scenarierna inte anpassas efter lokala energisystem, emissionsfaktorer och andra regionala variationer, finns en risk att klimatberäkningar för nybyggnadsprojekt i vissa regioner (t.ex. Stockholm) framstår som bättre än de faktiskt är.

8. *”Sverige har sedan 2022 regler som kräver klimatdeklaration för byggskedet (modul A1–A5) men behöver nu både utvidga klimatredovisningens omfattning till hela byggnadens livscykel och införa nationella gränsvärden.” (s 98)*

Ett gränsvärde skulle kunna inrymma även modulerna B (användning) och C (sluthantering), utifrån regionala förutsättningar, så att beräkningar av dessa moduler får en högre relevans. I nuläget upplevs beräkningarna av B och C främst som en administrativ uppgift, vilket medför högre kostnader utan motsvarande klimatnytta. Konsekvensen för bolaget blir högre kostnader för klimatberäkning utan att det ger en klimatpositiv effekt.

Micasa Fastigheter i Stockholms AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Micasa Fastigheter vill särskilt framföra att att vård- och omsorgsboende ska omnämnas specifikt i tabell 3 – *”Förslag på gränsvärden enligt alternativ 2 för år 2030 och för olika byggnadskategorier” (del1 s.64).* Det finns annars en risk att

denna typ av byggnader får missvisande gränsvärden och därmed höga kostnader, i samband med bygglov. Vård- och omsorgsboenden skiljer sig från vanliga flerbostadshus genom bland annat särskilda krav på tillgänglighet, personal- och gemensamhetsutrymmen, byggnadsvolym, temperatur och hygien. Om byggnadstypen inte regleras tydligt finns enligt bolaget en risk för att missvisande gränsvärden tillämpas, vilket kan medföra ökade kostnader. Micasa Fastigheter föreslår därför att vård- och omsorgsboenden omfattas av kategorin övriga byggnader, alternativt att Boverket i dialog med berörda aktörer tar fram särskilda gränsvärden.

Micasa anser vidare att Boverkets klimatdatabas enbart bör innehålla typiska klimatdata och inte konservativa generella klimatdata med ett utsläppspåslag. Bolaget bedömer att behovet av sådana konservativa data har minskat eftersom branschens efterfrågan på produktspecifika klimatdata och EPD:er har ökat och ytterligare kommer att förstärkas genom kommande krav på digitala produktpass.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB):s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB är i huvudsak positivt till förslaget och ser särskilt positivt på att tillsynen samlas hos färre myndigheter och att det tidigt i byggprocessen fastställs vilket gränsvärde som gäller för byggnaden.

Bolaget efterfrågar tydligare regler och vägledning från Boverket om hur de olika klimatberäkningarna ska genomföras och vilka klimatdata som ska användas. SISAB framhåller att den utökade klimatberäkningen, som från 2028 även omfattar bland annat invändiga ytskikt och tekniska installationer, medför ökade krav på kompetens samt tillgång till material-, mängd- och klimatdata. De nya reglerna innebär också att klimatfrågan behöver integreras tidigare i projekteringen och kan medföra ökade krav på klimatoptimerade material och resurseffektiva konstruktionslösningar. SISAB konstaterar samtidigt att bolaget redan har påbörjat detta arbete utifrån stadens klimatmål.

SISAB bedömer att regelverket kan medföra ökade administrativa och ekonomiska kostnader för bland annat nya rutiner, kompetensutveckling, konsultstöd, datainsamling och kvalitetssäkring. Samtidigt kan kraven bidra till ökad efterfrågan på material med lägre klimatpåverkan och därigenom driva marknaden mot mer klimatvänliga och kostnadseffektiva lösningar.

§ 18
PM: Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Remisstid den 23 oktober 2026

KS 2026/798

Beslut

Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.

Ärendet

Kommunstyrelsen behandlar ett ärende om Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Borgarrådet Valeskog redovisar ärendet i en promemoria.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är borgarrådsberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt borgarrådsberedningens förslag.

Signerat av

Protokollet har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Karin Wanngård	2026-10-14
Christofer Fjellner	2026-10-14
Alexandra Mattsson	2026-10-14
Karin Jöback	2026-10-14